

RAPORT ROCZNY **2018**

RAPORT ROCZNY

2018

SPIS TREŚCI

- 4 | List Prezesa PKN
- 5 | List Przewodniczącego Rady Normalizacyjnej
- 6 | Działalność PKN
- 10 | Normalizacja w sektorach
- 18 | Nagrody PKN
- 22 | Edukacja normalizacyjna
- 26 | Relacje zewnętrzne
- 36 | Produkty i usługi
- 44 | Finanse

Szanowni Państwo!

W roku 2018 obchodziliśmy 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Ówczesnie w naszym młodym kraju wprowadzone były różne normy uznane przez 3 państwa. Tak więc kwestia powołania krajowej jednostki normalizacyjnej stała się paląca. Już 6 lat po odzyskaniu niepodległości, w 1924 r. powstał PKN, który koordynuje system normalizacyjny do dziś.

Normy są jedną z podstaw funkcjonowania jednolitego rynku i istotnym narzędziem w usuwaniu barier w handlu. Zdawano sobie z tego sprawę już na samym początku działalności PKN i współcześnie to przeświadczenie jeszcze bardziej uwidacznia się w budowaniu i umacnianiu relacji międzynarodowych.

W 2018 r. minęło 25 lat od utworzenia jednolitego rynku europejskiego, co usunęło bariery techniczne, prawne i biurokratyczne, dzięki czemu Europejczycy mogą swobodnie prowadzić wymianę handlową i działalność gospodarczą. A w tych działaniach niebagatelną rolę odgrywają normy. Między innymi z okazji tej rocznicy, 11 kwietnia 2018 r. w warszawskiej siedzibie PKN, odbyło się spotkanie kierownictwa Komitetu z Dyrektorem Komisji Europejskiej Joaquimem Nunes de Almeidą z Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i Dyrekcji MŚP B – Polityka Jednolitego Rynku, Regulacje i Wdrażanie (DG GROW). W trakcie spotkania J. Nunes de Almeida krótko przedstawił założenia zaproponowanego przez Komisję Europejską „pakietu towarowego”, który ma udoskonalić funkcjonowanie jednolitego rynku towarów. Zawiera on dwa ważne cele, tj. poprawę przestrzegania i stosowania unijnych przepisów dot. produktów oraz udoskonalenie i ułatwienie stosowania zasady wzajemnego uznawania w ramach jednolitego rynku. Dyrektor Nunes de Almeida interesował się ponadto działaniem systemu normalizacyjnego w Polsce oraz oceną funkcjonowania europejskiego i międzynarodowego systemu normalizacyjnego przez kierownictwo PKN. Prezes PKN odniósł się krytycznie do działań KE w zakresie europejskiego systemu normalizacyjnego, wskazując na niekonsekwencje w działaniu KE.

Kolejnymi wydarzeniami minionego roku, na które chciałbym zwrócić Państwa uwagę, to zawarcie Porozumienia o współpracy z Zarządem Normalizacyjnym Chin (SAC) oraz Bałtyckie Forum Normalizacyjne.

Porozumienie o Współpracy między PKN a SAC przewiduje m.in. współpracę stron przy harmonizacji norm krajowych z Normami Międzynarodowymi w celu promocji współpracy naukowej i technicznej oraz redukcji barier technicznych w handlu, prowadzenia wspólnych prac nad harmonizacją norm krajowych, a także współpracę w dziedzinie normalizacji międzynarodowej oraz wymianę informacji, koordynację stanowisk i wzajemne wsparcie w międzynarodowych i regionalnych organizacjach normalizacyjnych. Jest to pierwsza polsko-chińska umowa między jednostkami normalizacyjnymi obu krajów.

Bałtyckie Forum Normalizacyjne służy natomiast wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk. Gościem specjalnym tegorocznego spotkania był Sergio Mujica, Sekretarz Generalny ISO, który przybliżył strategię Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej ISO na najbliższe lata. Podkreślił znaczenie zaangażowania wszystkich członków w rozwój i sukces organizacji międzynarodowej, jaką jest ISO. Wyzwania ISO na kolejne lata to przede wszystkim pomoc krajom rozwijającym się, jeszcze większe wsparcie międzynarodowego handlu oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju za pomocą norm.

Istota normalizacji tej z lat 20. XX w. jest wciąż aktualna i zbieżna z obecnymi poglądami, jest też wciąż otwarta na szeroko pojętą przyszłość i ciągłe umacnianie relacji międzynarodowych.

O pozostałych naszych przedsięwzięciach, a także wszystkich informacjach dot. naszej działalności przeczytaj Państwo w sprawozdaniu.

Dr inż. Tomasz Schweitzer

Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Szanowni Państwo!

Rok 2018 był rokiem jubileuszowym dla Polski, obchodziliśmy bowiem 100-lecie odzyskania niepodległości. Po 123 latach niebytu politycznego, Polska wywalczyła sobie ponownie miejsce na mapach Europy.

Należy przy tym pamiętać, że historia normalizacji jest również nierozdzielnie związana z wydarzeniami polityczno-gospodarczymi, nieskrępowanym rozwojem nauki, otwartością umysłów, chęcią przekraczania granic i umiejętnością odpowiadania na potrzeby zmieniającej się rzeczywistości.

W Polsce stworzenie instytucji zajmującej się normalizacją podjęto już trzy lata po odzyskaniu niepodległości. Efektem tych działań było powołanie w 1924 r. Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, który do dziś koordynuje prace normalizacyjne w kraju.

Rada Normalizacyjna - której od lat mam zaszczyt przewodniczyć - konsekwentnie wspiera PKN w rozpowszechnianiu idei normalizacji. Z satysfakcją odnotowaliśmy, że działania PKN w zakresie organizacji konkursu „Normalizacja i ja” oraz ogólnopolskiej konferencji „Normalizacja w Szkole” nie ustają. Oba te wydarzenia, jak i inne podejmowane przez PKN, cieszą się dużym zainteresowaniem i planowane są ich kolejne edycje. To pokazuje, że edukowanie młodego pokolenia na temat roli norm technicznych i normalizacji w życiu codziennym ma sens.

Ma też sens wdrożenie dobrowolnego szkolenia wprowadzającego w zagadnienia podstaw normalizacji i zasad pracy w Organach Technicznych. Jest ono przeznaczone dla sekretarzy i reprezentantów członków OT bezpłatnie, dzięki temu osoby obejmujące po raz pierwszy stanowisko sekretarza będą miały wiedzę nt. funkcjonowania systemu normalizacyjnego.

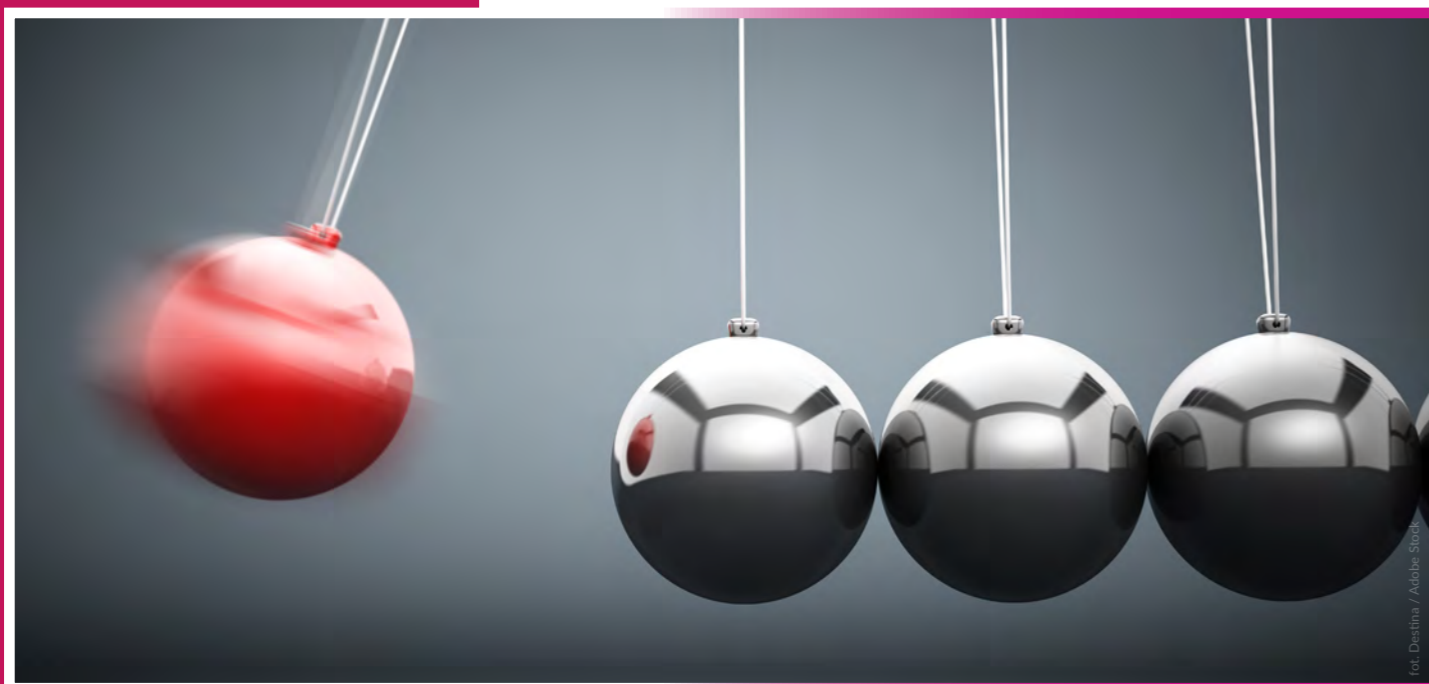
Cieszy również fakt, że sukcesem zakończyło się opracowanie przez PKN „Programu dobrowolnej certyfikacji na zgodność pomiarów wskaźników usług miejskich i jakości życia z wymaganiami normy PN-ISO 37120”. Daje to polskim miastom szansę na zdobycie certyfikatu, który wspomaga stymulowanie rozwoju naszych metropolii i lepsze planowanie strategiczne, na czym skorzysta całe społeczeństwo.

Podejmowane przez PKN inicjatywy przyczyniają się do wzrostu świadomości normalizacyjnej oraz angażowania naszych obywateli we współtworzenie i doskonalenie polskiego, europejskiego i międzynarodowego systemu normalizacyjnego.

Bez wywalczonej 100 lat temu niepodległości działania takie nie byłyby możliwe.

Prof. zw. dr hab. inż. Stanisław Tkaczyk

Przewodniczący Rady Normalizacyjnej przy PKN

DZIAŁALNOŚĆ PKN

CEL

Celem działań PKN na lata 2014-2020 jest:

- ▶ umacnianie pozycji PKN jako organizacji koordynującej i promującej system normalizacji dobrowolnej w Polsce; obiektywnego i sprawnego organizatora prac normalizacyjnych świadczącego usługi wysokiej jakości na rzecz polskiej gospodarki i społeczeństwa;
- ▶ potwierdzenie prawne statusu organizacji autonomicznej i niezależnej od jakichkolwiek wpływów;
- ▶ aktywne współuczestnictwo w działalności międzynarodowych i regionalnych organizacji normalizacyjnych;
- ▶ stworzenie podstaw organizacji wirtualnej.

WIZJA

PKN nowoczesną jednostką organizacyjną o osobowości prawnej, opartą na wiedzy, znaną powszechnie i cenioną w Polsce i na świecie, niezależną i otwartą na potrzeby rynku i administracji publicznej, zaspokajającą potrzeby użytkowników i świadczącą usługi o wysokiej jakości i w wymaganym czasie.

MISJA

Sprawnie organizować działalność normalizacyjną zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi, wypracowanymi przy aktywnym współdziałaniu krajowych ekspertów, wspierającą krajową politykę techniczną w celu ułatwienia wymiany handlowej, zapewnienia konkurencyjności polskim producentom; dostarczać wszystkim zainteresowanym produkty normalizacyjne o wysokiej jakości, w uzgodnionych terminach, odpowiadające wymaganiom rynku.

Cele strategiczne będą osiągnięte przez realizację m.in. następujących zadań:

- ▶ zmiana statusu prawnego PKN;
- ▶ promocja korzyści z normalizacji i inspirowanie środowisk do udziału w pracach normalizacyjnych;
- ▶ budowanie pozytywnego wizerunku PKN wśród klientów (w tym promocji Znak PN);
- ▶ udział w pracach międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych;
- ▶ ochrona praw autorskich PKN;
- ▶ ugruntowanie pozycji Znak Zgodności z Polską Normą;
- ▶ dbanie o wizerunek dobrego pracodawcy;
- ▶ doskonalenie organizacji pracy i narzędzi zarządzania organizacją, w tym wdrożenie nowoczesnych narzędzi zarządzania kadrami;
- ▶ wprowadzenie systemu pracy zdalnej dla członków OT przez opracowanie podstaw formalno-prawnych systemu;
- ▶ rozbudowa bazy szkoleniowej;
- ▶ efektywne wykorzystanie zasobów;
- ▶ realizacja „Strategii PKN dotyczącej edukacji normalizacyjnej”;
- ▶ realizacja „Strategii informatyzacji PKN na lata 2014-2018”.

DZIAŁALNOŚĆ PKN

Celem działań kierownictwa PKN jest informowanie o korzyściach z normalizacji i inspirowanie środowisk do udziału w pracach normalizacyjnych oraz stworzenie warunków do efektywnej i autonomicznej pracy Organów Technicznych. Tym zadaniom są podporządkowane działania na różnych płaszczyznach.

PKN nieustannie zabiega o dokończenie procesu transformacji systemu normalizacyjnego w Polsce przez nowelizację ustawy o normalizacji i przekształcenie PKN w stowarzyszenie. Starania tych dotychczas nie udało się sfinalizować. Odbija się to niekorzystnie przede wszystkim na środowiskach zainteresowanych udziałem w normalizacji, nie następuje bowiem zmiana świadomości związanej z rolą jednostki normalizacyjnej. W konsekwencji ma to niekorzystny wpływ na przebieg prac normalizacyjnych oraz ich finansowanie.

Wszystkie zmiany w PKN mają przede wszystkim usprawniać i ułatwiać prace normalizacyjne tak, aby mogły być prowadzone zgodnie z potrzebami rynku. PKN dużą wagę przykłada do zachowania bezstronności i autonomii Organów Technicznych, dlatego stara się unikać sterowania pracami KT i finansowania prac normalizacyjnych.

Ponadto PKN konsekwentnie przestrzega zasady sprawiedliwości społecznej. Kosztami normalizacji nie można obciążać wszystkich podatników, gdy korzyści z jej stosowania odnoszą niektórzy. W obszarach, w których normalizacja dotyczy szeroko pojętego bezpieczeństwa obywateli, inicjowanie prac i ponoszenie kosztów prac powinno być po stronie resortów do tego wyznaczonych. Nieprzerwanie informujemy zainteresowanych ministrów o tym, że to z ich środków powinny być finansowane takie prace, bo dobrowolny system normalizacyjny odznacza się zdecentralizowanym finansowaniem normalizacji.

AUDIT ZEWNĘTRZNY ZSZ

Na podstawie zrealizowanych w 2018 r. audytów wewnętrznych można domniemywać zgodność ZSZ z wymaganiami norm:

- PN-EN ISO 9001:2015-10
- PN-ISO/IEC 27001:2014-12

Formalna, niezależna ocena została przeprowadzona przez auditorów zewnętrznych PCBC w dniach 29-31 października 2018 r. Był to II audit nadzoru połączony po raz pierwszy z oceną zakresu zgodności przeprowadzonej przez PKN samooceny z „Przewodnikiem dotyczącym struktury organizacyjnej i procesów oceny kryteriów członkostwa w CEN i CENELEC” (Wydanie 4, 2018-01) oraz spełnienia wybranych kryteriów członkostwa w CEN i CENELEC.

Oceną objęto wdrożony i utrzymywany w PKN Zintegrowany System Zarządzania.

W wyniku przeprowadzonego auditu potwierdzono, że System Zarządzania Jakością oraz System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, dla wybranej losowej próbki dokumentów i zapisów, spełnia wymagania norm PN-EN ISO 9001:2015-10 oraz PN-ISO/IEC 27001:2014-12 i jest ciągle doskonalony. W zakresie auditu samooceny stwierdzono, że została ona przeprowadzona zgodnie z „Przewodnikiem dotyczącym struktury organizacyjnej i procesów oceny kryteriów członkostwa w CEN i CENELEC” oraz stwierdzono zgodność w zakresie badanych kryteriów członkostwa. W żadnym z audytowanych obszarów niezgodności nie stwierdzono. Auditorzy wnioskowali do PCBC S.A. o utrzymanie ważności certyfikatu ZSZ. Na tej podstawie Zarząd PCBC S.A. podjął decyzję o utrzymaniu ważności certyfikatu ZSZ dla PKN.

Wśród mocnych stron auditorzy wskazali:

świadomość, rozwój kompetencji, odpowiedzialność i zaangażowanie kierownictwa i pracowników PKN w utrzymanie i doskonalenie ZSZ (w tym bezpieczeństwa informacji);

świadomość, otwartość na zmiany (wdrożenie RODO, samoocena);

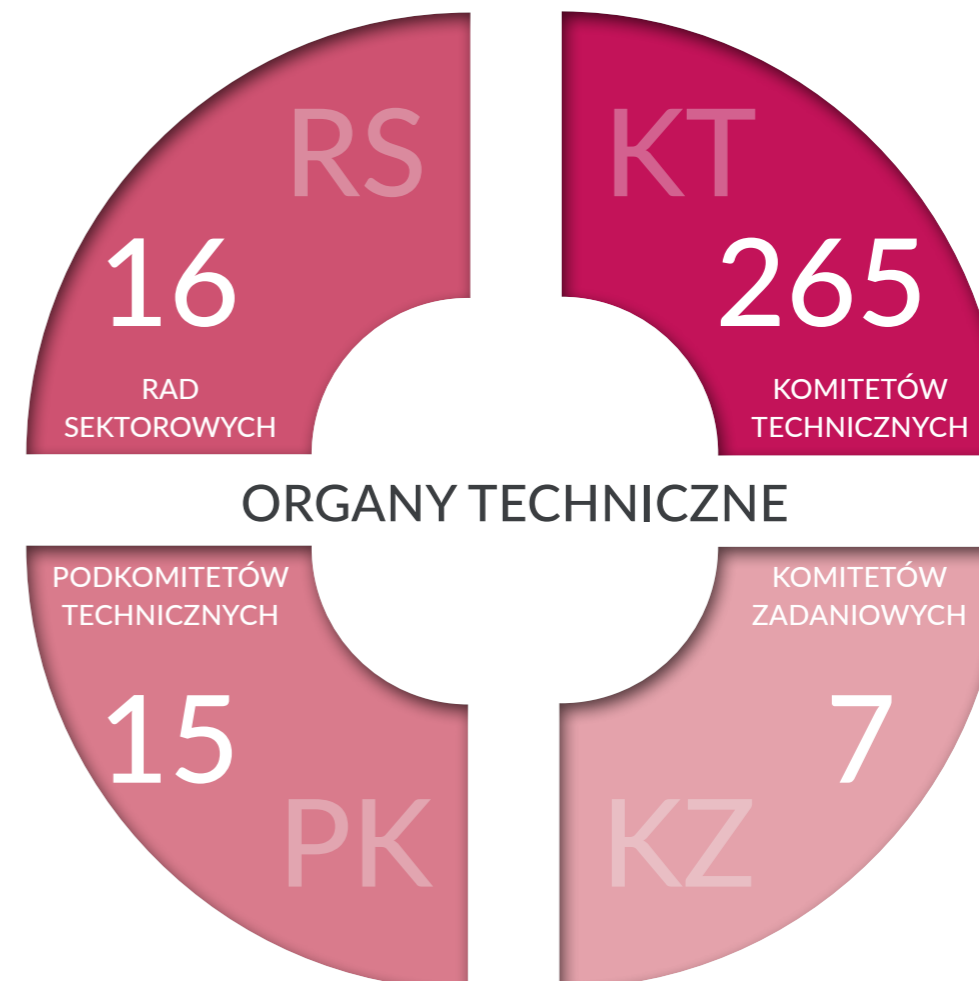
modyfikację strony internetowej.

NORMALIZACJA W SEKTORACH

PKN w liczbach

DOKUMENTY NORMALIZACYJNE OPUBLIKOWANE W 2018 R.

Wprowadzenie EN/HD/ETSI	Polskie Dokumenty Normalizacyjne	Wprowadzenie ISO/IEC	Normy własne
1446	10	89	23

1568

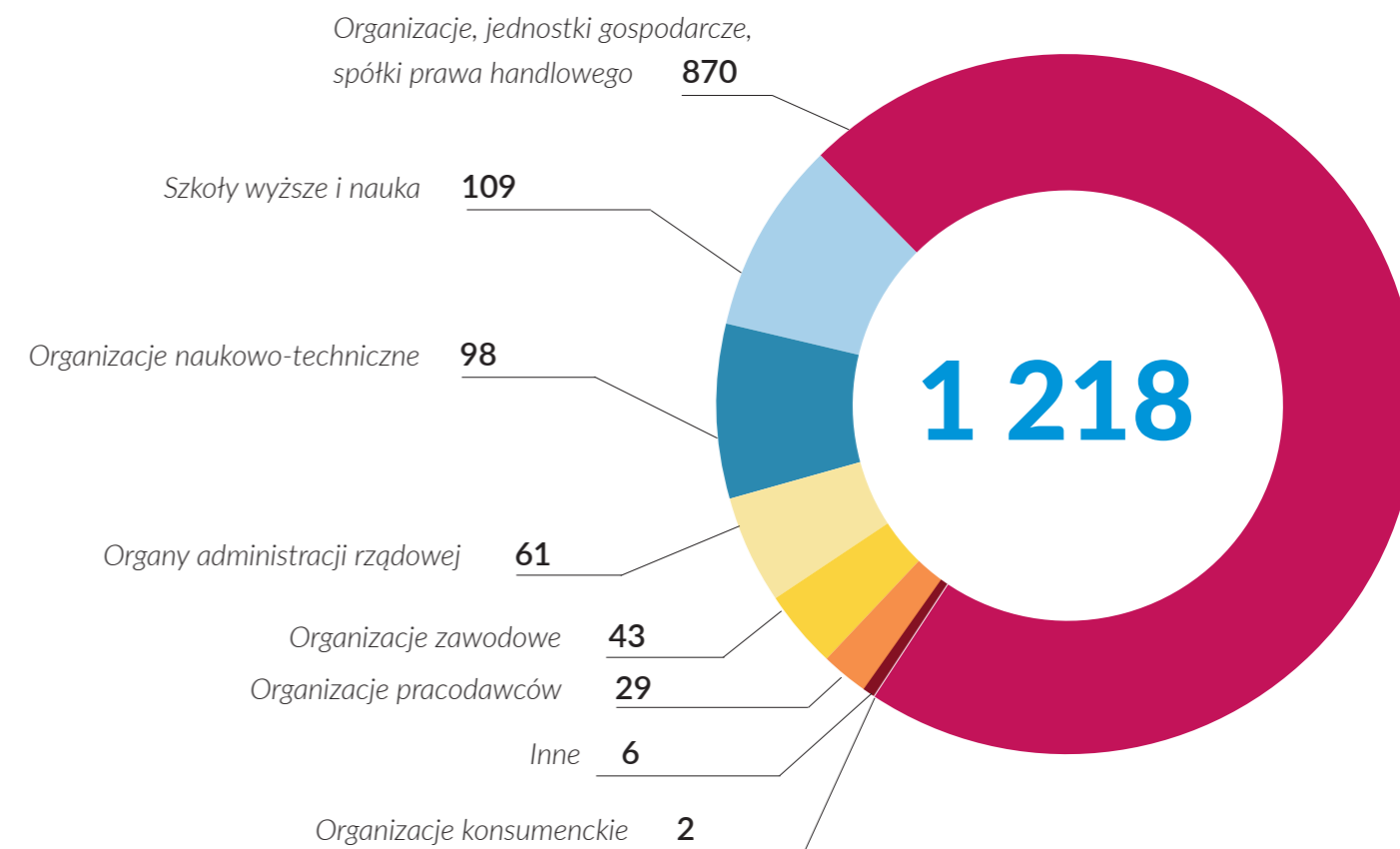
CAŁY ZBIÓR DOKUMENTÓW NORMALIZACYJNYCH *

Normy Europejskie w języku oryginału	Własne PN	Normy międzynarodowe ISO/IEC	Polskie wersje językowe EN	Polskie Dokumenty Normalizacyjne
15 708	2 178	1 923	7 814	194

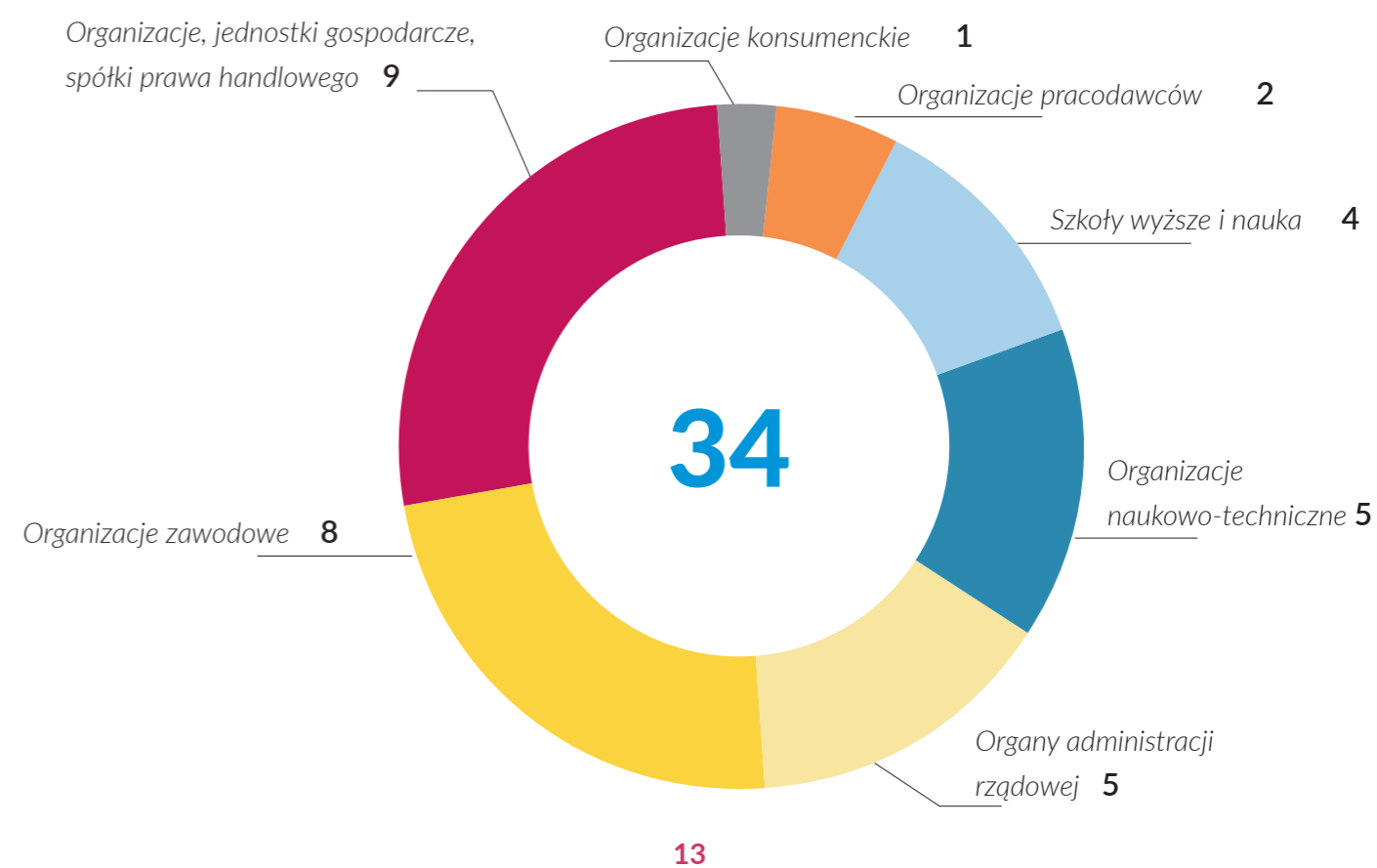
27 817

* stan na dzień 31.12.2018 r.

ZESTAWIENIE LICZBY PODMIOTÓW W KT

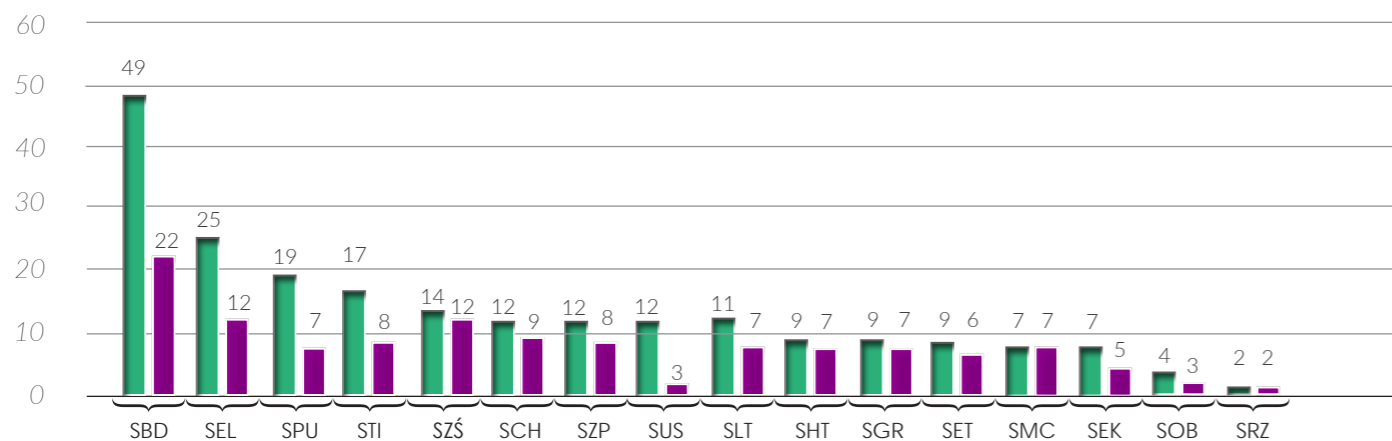
ZESTAWIENIE LICZBY PODMIOTÓW W KZ

Prezes PKN powołał **152** członków w **125** KT, którzy zadeklarowali **218** członkostw co oznacza, że część spośród **152** podmiotów zgłosiła się do więcej niż jednego KT. Odwołano **71** podmiotów, posiadających **100** członkostw w KT. Całkowitą rezygnację z prac w OT zgłosiło **39** podmiotów, posiadających **56** członkostw w KT.

Powołania do KT wg Sektorów w 2018 r.

● Liczba zgłoszeń do KT
● Liczba KT, w których powołano nowych członków

Na koniec 2018 r. w pracach **265** KT uczestniczyły **3362** osoby reprezentujące **1218** podmiotów (**3020** zgłoszeń do KT).

Aktualizowany wykaz Organów Technicznych znajduje się na stronie <https://pzn.pkn.pl/kt/>

Małe i średnie przedsiębiorstwa (podmioty, których liczba pracowników nie przekroczyła 250 osób) na koniec 2018 r. stanowiły:

- ▶ w Komitetach Technicznych – 48,4%;
- ▶ w Komitetach Zadaniowych – 26,5%;
- ▶ w Podkomitetach Technicznych – 23,2%.

Ogółem udział MŚP w KT/KZ/PK przedstawia się następująco:

- ▶ mikroprzedsiębiorstwa – 191 podmiotów (329 zgłoszeń do OT);
- ▶ małe przedsiębiorstwa – 171 podmiotów (256 zgłoszeń do OT);
- ▶ średnie przedsiębiorstwa – 240 podmiotów (419 zgłoszeń do OT).

Łącznie, w 2018 r. MŚP były członkami 241 OT, w tym 227 – KT, 5 – KZ, 9 – PK.

W 2018 r. Polski Komitet Normalizacyjny kontynuował wiele działań na rzecz MŚP w obszarach:

- ▶ komunikacji i informacji;
- ▶ edukacji normalizacyjnej;
- ▶ bezpłatnego dostępu do działań normalizacyjnych.

Głównym źródłem informacji dla MŚP jest strona internetowa PKN (www.pkn.pl) z wyodrębnioną Strefą dla MŚP, zawierającą m.in. informacje o:

- ▶ dostępie do treści norm;
- ▶ możliwości włączenia się w prace normalizacyjne;
- ▶ Programie prac PKN, CEN i CENELEC;
- ▶ szkoleniach;
- ▶ raportach i broszurach dotyczących MŚP.

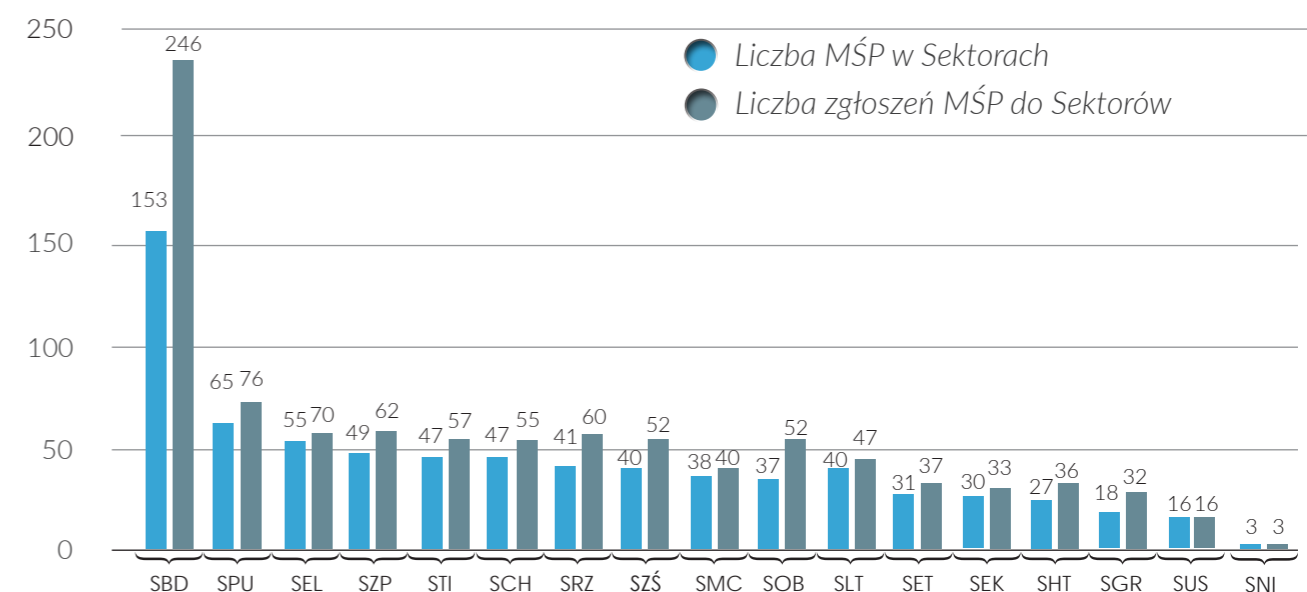
Ponadto w zakresie komunikacji, MŚP mogą pozyskiwać informacje z:

- ▶ mediów społecznościowych;
- ▶ platformy WIEDZA (wiedza.pkn.pl);
- ▶ miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja”.

Innym sposobem dotarcia z wiedzą normalizacyjną do przedstawicieli MŚP jest udział przedstawicieli PKN w spotkaniach, konferencjach i szkoleniach branżowych.

W 2018 r. PKN był organizatorem dwóch konferencji „Bezpieczeństwo i jakość żywności”, które cieszyły się dużym zainteresowaniem przedstawicieli MŚP.

Liczba podmiotów i zgłoszeń MŚP do KT wg sektorów WPN w 2018 r.

Bezpłatny dostęp do systemu normalizacji MŚP uzyskują dzięki:

- ▶ uczestnictwu w pracach Organów Technicznych PKN;
- ▶ możliwości zgłaszania uwag do każdego projektu PN;
- ▶ zgłaszaniu propozycji nowych norm do opracowania przez OT.

Polski Komitet Normalizacyjny kontynuował w 2018 r. prace w ramach „SME Working Group” przy CCMC. Mają one na celu poprawę dostępu MŚP do norm i procesu normalizacji. W 2018 r. prace skoncentrowane były na wymianie doświadczeń w zakresie działalności na rzecz MŚP oraz dyskusjach nad sposobami wykorzystania i promocji szkolenia e-learningowego dla MŚP zrealizowanego pod egidą CCMC.

Program prac i opracowywanie norm

Od 2015 r. program prac PKN jest publikowany na stronie internetowej PKN w czasie rzeczywistym. Program ten tworzony jest na podstawie programów prac OT funkcjonujących przy PKN, zgodnie z priorytetami ustalonymi przez Radę Normalizacyjną (RN). Są one finansowane w ramach środków budżetowych i prac na zamówienie. W programie prac PKN znajdują się tematy dotyczące wprowadzania do zbioru PN:

- ▶ Norm Europejskich (EN);
- ▶ Norm Międzynarodowych (ISO, IEC);
- ▶ europejskich i międzynarodowych dokumentów normalizacyjnych;
- ▶ opracowania Polskich Norm własnych;
- ▶ opracowania Polskich Dokumentów Normalizacyjnych (PDN).

PKN uczestniczy w opracowaniu EN zgodnie z programem prac CEN i CENELEC. Norma Europejska jest wprowadzana do zbioru Polskich Norm metodą uznania w języku angielskim. W późniejszych terminach mogą być publikowane kolejne wersje językowe PN-EN.

Normy organizacji międzynarodowych ISO i IEC są wprowadzane do zbioru PN, jeśli wynika to z potrzeb zainteresowanych środowisk.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012, PKN ma obowiązek uczestniczenia w notyfikacji prowadzonej przez europejskie organizacje normalizacyjne.

Przegląd PN i wycofywanie norm

W 2018 r. okresowy przegląd PN przeprowadzono w zakresie 1077 tematów normalizacyjnych. Od 2014 r. przegląd PN jest wykonywany z wykorzystaniem aplikacji Polski Zasób Normalizacyjny (PZN).

W wyniku przeprowadzonego przeglądu w 2018 r.:

- ▶ 806 PN zachowało aktualność;
- ▶ 37 PN wymaga nowelizacji lub wprowadzenia zmian;
- ▶ 234 PN wycofano bez zastąpienia.

Łącznie, w wyniku przeglądu 2018 r. i zakończenia działań poprzedzających 2017 r., ze zbioru PN wycofano 260 PN nieaktualnych.

Współpraca z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi

IEC PKN WSPÓŁPRACUJE Z 176 KOMITETAMI TECHNICZNYMI (TC) I PODKOMITETAMI (SC)

W PRACACH 98 GRUP ROBOCZYCH UCZESTNICZYŁO 66 EKSPERTÓW Z POLSKI

Członkostwo w IEC w 2018 r.

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
Czynne („P”)	32	16	48
Bierne („O”)	67	59	126

W 2018 r. zaopiniowano łącznie 998 dokumentów roboczych IEC, w tym 560 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. PKN zaopiniował 560 projektów norm na etapie FDIS i CDV, do 80 z nich zgłosił uwagi.

ISO PKN WSPÓŁPRACUJE Z 708 KOMITETAMI TECHNICZNYMI (TC) I PODKOMITETAMI (SC)

W PRACACH 116 GRUP ROBOCZYCH UCZESTNICZYŁO 127 EKSPERTÓW Z POLSKI

Członkostwo w ISO w 2018 r.

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
Czynne („P”)	59	155	214
Bierne („O”)	147	259	406

W 2018 r. zaopiniowano 3249 dokumentów roboczych ISO, w tym 2817 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. W minionym roku przekazano do ISO 1065 stanowisk do głosowań projektów norm. Zgłoszono uwagi do 133 opiniowanych dokumentów.

CEN W PRACACH 352 GRUP ROBOCZYCH UCZESTNICZYŁO 310 EKSPERTÓW Z POLSKI

Zaopiniowano łącznie 3455 dokumentów roboczych CEN, w tym 1748 projektów Norm Europejskich – na etapach ankiety i formalnego głosowania. Do 176 dokumentów roboczych zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne, w tym do 130 projektów na etapach ankiety i formalnego głosowania.

CENELEC W PRACACH 24 GRUP ROBOCZYCH UCZESTNICZYŁO 26 EKSPERTÓW Z POLSKI

Zaopiniowano 680 dokumentów roboczych CENELEC, w tym 626 projektów Norm Europejskich na etapach ankiety i formalnego głosowania. Do 41 projektów zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne.

ETSI PRZEKAZANO STANOWISKA DO 60 PROJEKTÓW NORM ETSI (prETSI EN).

N

AGRODY

POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACYJNEGO

Wszystkie podmioty aktywnie uczestniczące w pracach normalizacyjnych przyczyniają się do budowania solidnych podstaw technicznych, dzięki którym produkty i systemy stają się bezpieczniejsze, wydajniejsze i cechują się wysoką jakością. Każdego roku PKN przyznaje nagrody dla osób lub firm, które szczególnie wyróżniły się wspieraniem systemu normalizacyjnego. Nagrody PKN to:

KOMPAS NORMALIZACJI – nagroda nadawana osobom fizycznym, prawnym oraz jednostkom organizacyjnym w dowód uznania dla ich osiągnięć w zakresie wspierania normalizacji, w tym m.in. zaangażowania w promocję normalizacji lub szczególny wkład w promowanie systemu normalizacji dobrowolnej. Nagroda jest wręczana podczas konferencji z okazji Dnia Normalizacji Polskiej.

PROMOTOR EDUKACJI NORMALIZACYJNEJ – ten honorowy tytuł jest nadawany osobie, która wspiera edukację normalizacyjną poprzez działania polityczne, organizacyjne, promocyjne, wydawnicze. Przyczynia się do rozpowszechniania wiedzy normalizacyjnej i propagowania normalizacji w nauczaniu i wychowywaniu. Czynnice uczestniczy w procesie wdrażania edukacji normalizacyjnej do praktyki nauczania i wychowywania. Nagroda jest wręczana corocznie podczas Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w Szkole”.

Laureaci 2018

Kompas Normalizacji

Nagrodą tą zostali uhonorowani Władysław Moroń – wieloletni Przewodniczący KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.

Władysław Moroń w 1994 r. został powołany przez Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego na przewodniczącego Normalizacyjnej Komisji Problemowej nr 104, a następnie od 2002 r. Komitetu Technicznego 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej, którą to rolę pełni po dzień dzisiejszy. Pod jego kierunkiem Komitet ten przyjął za swoje podstawowe zadanie kontynuowanie wdrażania Norm Międzynarodowych IEC oraz, przede wszystkim, przyjęcie wszystkich niezbędnych Norm Europejskich EN i ETSI. Dzięki takiemu podejściu Polska, w momencie wejścia do Unii Europejskiej, nie miała w dziedzinie kompatybilności elektromagnetycznej żadnych zaległości i trudności. Przyjęte normy stworzyły bazę do przestrzegania w Polsce unijnej Dyrektywy 89/556/EEC i w tym zakresie nie było problemów ze spełnieniem warunków członkostwa UE.

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy jest jednym z najważniejszych partnerów PKN, uczestniczącym w działalności normalizacyjnej w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. Współpraca CIOP z PKN datuje się od początku utworzenia Instytutu, tj. od lat 50. XX wieku, kiedy to w Instytucie powoływano Komisje Normalizacyjne opracowujące poszczególne Polskie Normy – wówczas dokumenty o charakterze techniczno-prawnym. CIOP, jako ośrodek wiodący w kraju w zakresie licznych aspektów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, jest członkiem 22 organów technicznych PKN. Aktualnie CIOP-PIB prowadzi dwa sekretariaty: KT 21 ds. Ośrodków Ochrony Indywidualnej Pracowników i KT 157 ds. Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy.

W. Moroń

Przedstawiciele CIOP

Promotor Edukacji Normalizacyjnej

Tytułem tym uhonorowano: Przemysława Wójcika (Starostwo Powiatowe w Krotoszynie) oraz Dorotę Niedźwiedź (Zespół Szkół Elektrycznych w Białymstoku) (marzec 2018 r.).

Dorota Niedźwiedź jest nauczycielem mianowanym w Zespole Szkół Elektrycznych w Białymstoku. Aktywnie promuje normalizację wśród uczniów. Jest organizatorką prelekcji z udziałem przedstawiciela PKN na temat historii normalizacji i jej wpływie na rozwój ludzkości. Z sukcesem przygotowuje uczniów do Ogólnopolskich Konkursów „Normalizacja i ja” we wszystkich kategoriach. Sama zaś jest laureatką IV i V edycji tego konkursu w kategorii - scenariusz lekcji. Z jej inicjatywy została nawiązana współpraca między Polskim Komitetem Normalizacyjnym a Zespołem Szkół. Efektem tej współpracy było zorganizowanie w 2016 r. pierwszego w województwie podlaskim Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy Normalizacyjnej.

Przemysław Wójcik od 2015 roku pracuje na stanowisku Naczelnika Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Krotoszynie. Aktywnie współpracuje z Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Krotoszynie, inicjuje i wdraża edukację normalizacyjną we współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym.

Jest pomysłodawcą i głównym organizatorem odbywających się w Krotoszynie seminariów dotyczących normalizacji:

- „Porządkowanie świata, czyli od normowania do normalizacji” – dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- „Normalizacja nie tylko dla inżynierów” – dla okolicznych przedsiębiorców;
- „Edukacja normalizacyjna w szkole zawodowej” – dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli przedmiotów zawodowych i kadry zarządzającej w oświacie.

D. Niedźwiedź

P. Wójcik

E DUKACJA NORMALIZACYJNA

Celem strategii edukacji normalizacyjnej jest promocja normalizacji, inicjowanie oraz pomoc w realizacji wprowadzania elementów normalizacji do szkół i programów kształcenia, głównie w szkołach średnich i na uczelniach.

Szkolnictwo ponadpodstawowe

- ▶ **VI Ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja”** skierowany do uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych. Tegoroczny temat konkursu to „Normy w ochronie środowiska”. Na ogłoszenie konkursowe odpowiedziało 196 osób. Nadesłano 153 prace. Uczniowie wykonali 140 prac w trzech kategoriach: komiks (70 prac), esej (48 prac) i film (22 prace). Natomiast nauczyciele opracowali 13 scenariuszy lekcji (luty 2018 r.).
- ▶ **VII Ogólnopolska Konferencja „Normalizacja w Szkole”**, nawiązująca do tematu konkursu – „Normy w ochronie środowiska”. Konferencja skierowana była do dyrektorów, nauczycieli oraz przedstawicieli kuratoriów i organów prowadzących. Podczas konferencji odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom VI Ogólnopolskiego Konkursu „Normalizacja i ja”.
- ▶ **VII Ogólnopolski Konkurs „Normalizacja i ja”** z tematem wiodącym „Normy + miasto = Smart City”. Smart City to inaczej mówiąc „miasto inteligentne”. Celem konkursu było m.in. upowszechnianie wśród młodego pokolenia przekonania o roli norm technicz-

nych i normalizacji w życiu codziennym, zwrócenie uwagi uczniów na różnicę w podejściu do kwestii zastosowania norm oraz zachęcenie nauczycieli do wprowadzenia tematyki normalizacyjnej i informacji o roli norm do swoich zajęć lekcyjnych (październik 2018 r.).

- ▶ **Konferencja (z ORE i NOT) „Kształcenie zawodowe w czasach zaborów i w XX-leciu Polski Niepodległej”**, której celem była promocja współczesnego kształcenia zawodowego oraz popularyzacja edukacji historycznej i kultury technicznej. Ideą konferencji było przedstawienie rewolucji przemysłowej i jej wpływu na rozwój kształcenia zawodowego, prezentacja historyczna instytucji państwowych i trzech szkół, które wywodzą się z placówek prowadzących kształcenie zawodowe jeszcze w czasie zaborów i po roku 1918.

fot. OEZIK

Konkursy i pomoc merytoryczna w zakresie edukacji normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych

- ▶ Wizyta w Zespole Szkół Energetycznych w Krakowie (czerwiec 2018 r.).
- ▶ Spotkanie z uczniami Zespołu Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie (wrzesień 2018 r.).
- ▶ Spotkanie z uczniami w Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem (listopad 2018 r.).
- ▶ Spotkanie z uczniami w Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni (listopad 2018 r.).
- ▶ Finał „I Krakowskiego Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy Normalizacyjnej” w Zespole Szkół Mechanicznych nr 1 w Krakowie (grudzień 2018 r.).

- ▶ Finał „II Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy Normalizacyjnej” w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Starachowicach (grudzień 2018 r.).

Spotkania i seminaria

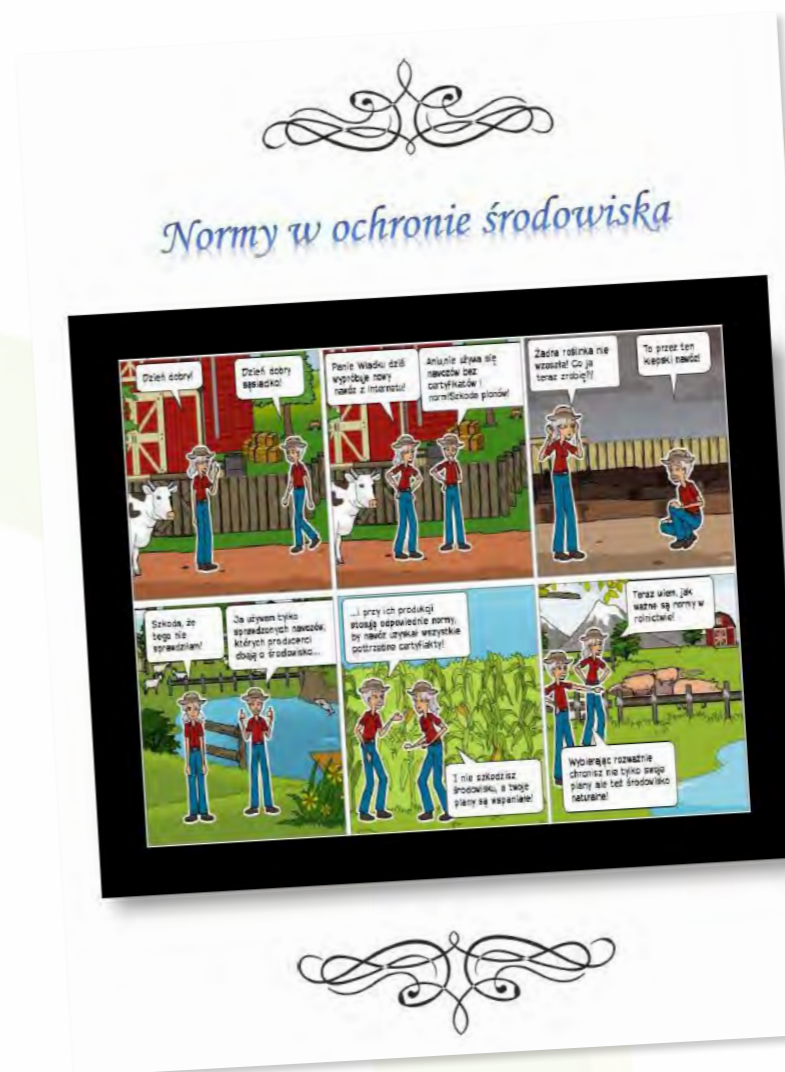
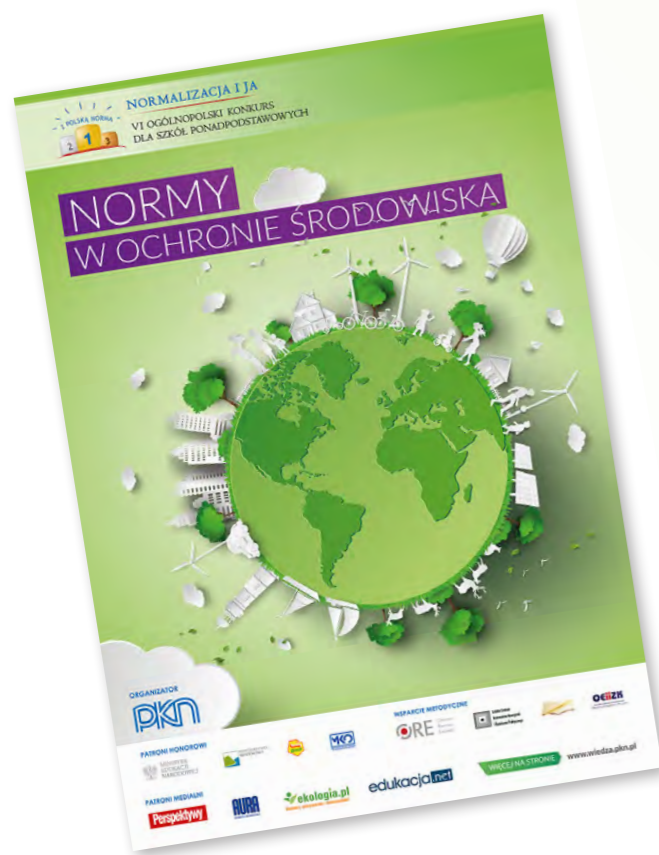
- ▶ Zorganizowanie seminarium normalizacyjnego w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (czerwiec 2018 r.).
- ▶ Seminaria nt. normalizacji na Politechnice Łódzkiej.

Współpraca z wyższymi uczelniami

- ▶ Nawiązanie kontaktów z AGH w Krakowie.
- ▶ Nawiązanie kontaktów z Politechniką Białostocką.

Działania inne

- ▶ Udział w zorganizowanym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z partnerami „XXXII Podsumowaniu Ruchu Innowacyjnego w Edukacji w roku szkolnym 2017/2018”.
- ▶ Udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Zintegrowany System Kwalifikacji – kwalifikacje dla każdego” (czerwiec 2018 r.).
- ▶ Utrzymywanie aktualności Strefy Edukacji – opracowano i opublikowano 15 komunikatów.

Konkurs „Normalizacja i Ja”
Drugie miejsce: Kacper Borowiak

Konkurs „Normalizacja i Ja”
Drugie miejsce: Jakub Soboniak

R

ELACJE ZEWNĘTRZNE

RELACJE MIĘDZYNARODOWE

Działania Polskiego Komitetu Normalizacyjnego na szczeblu europejskim i międzynarodowym obejmują współpracę z międzynarodowymi i europejskimi organizacjami normalizacyjnymi oraz koordynację zadań związanych z negocjowaniem, podpisywaniem oraz realizacją umów i porozumień dwustronnych z jednostkami normalizacyjnymi z innych krajów.

PKN jest członkiem międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych: IEC – Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna, ISO – Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, CEN – Europejski Komitet Normalizacyjny, CENELEC – Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki oraz krajową organizacją normalizacyjną w ETSI – Europejskim Instytucie Norm Telekomunikacyjnych. Dzięki członkostwu w tych organizacjach PKN umożliwia polskim interesariuszom aktywny udział w pracach normalizacyjnych europejskich i międzynarodowych instytucji. Przedstawiciele i delegaci PKN reprezentują interesy polskiego systemu normalizacyjnego i polskich interesariuszy w organach zarządczych i technicznych międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych. W 2018 roku delegaci uczestniczyli w: 82. Sesji Generalnej IEC i 41. Zgromadzeniu Ogólnym ISO; 50. i 51. posiedzeniu ETSI/NSO oraz w Dorocznej Sesji CEN-CENELEC; posiedzeniach Rady Administracyjnej CENELEC (CLC/CA), Zgromadzenia Ogólnego CEN (CEN/AG) oraz CENELEC (CENELEC/AG), Rad Technicznych (BT) CEN i CENELEC, grupy roboczej ds. polityki Rad Administracyjnych CEN i CENELEC; Europejskiego Forum Dystrybutorów Norm (EFSD), a także w posiedzeniach grupy roboczej

Rady Technicznej CENELEC „Wydajność BT” (CLC/BTWG 128-3 „BT Efficiency”).

PKN, dzięki aktywnemu udziałowi w pracach organizacji normalizacyjnych, prowadził lub nadzorował funkcjonowanie następujących sekretariatów Komitetów lub Podkomitetów Technicznych: ISO/TC 98, ISO/TC 98/SC 2, IEC/TC 27 oraz sekretariatów raportujących CENELEC (CLC/SR 27, CLC/SR 90).

Współpraca dwustronna

Spotkanie z przedstawicielami SGCC

17 stycznia 2018 r. odbyło się spotkanie kierownictwa PKN z przedstawicielami State Grid Corporation of China (SGCC) – drugiej co do wielkości firmy świata według rankingu Fortune Global 500 z 2016 r. – będącej głównym dostawcą energii elektrycznej w północno-zachodnich Chinach. SGCC zatrudnia ok. milion pracowników i jest dostawcą energii elektrycznej dla ponad miliarda odbiorców.

Firma Pinggao Group, będąca spółką zależną SGCC, działa w Polsce od 2014 r. i bierze udział między innymi w pracach związanych z rozbudową elektrowni w Kozienicach.

Przedstawiciele State Grid Corporation of China przeprowadzili krótką prezentację na temat działalności przedsiębiorstwa oraz zostali zapoznani z zasadami normalizacji obowiązującymi w Polsce i europejskich organizacjach normalizacyjnych. Zostali również zaznajomieni ze specyfiką organizacji i pracy w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

Spotkanie z Dyrektorem Komisji Europejskiej

W 2018 r. minęło 25 lat od utworzenia jednolitego rynku europejskiego. Między innymi z okazji tej rocznicy 11 kwietnia 2018 r. w warszawskiej siedzibie PKN odbyło się spotkanie kierownictwa Komitetu z Dyrektorem Komisji Europejskiej Joaquimem Nunes de Almeidą z Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i Dyrekcji MŚP B – Polityka Jednolitego Rynku, Regulacje i Wdrażanie (DG GROW).

Spotkanie dotyczyło głównie kwestii normalizacyjnych. W trakcie spotkania Dyrektor Joaquim Nunes de Almeida przedstawił krótko założenia zaproponowanego przez Komisję Europejską „pakietu towarowego”, który ma udoskonalić funkcjonowanie jednolitego rynku towarów. Zawiera on dwa ważne cele, tj. poprawę przestrzegania i stosowania unijnych przepisów dot. produktów oraz udoskonalenie i ułatwienie stosowania zasady wzajemnego uznawania w ramach jednolitego rynku. Jednocześnie dyrektora Nunes de Almeidę interesowało jak działa system normalizacyjny w Polsce oraz jak kierownictwo PKN ocenia funkcjonowanie europejskiego i międzynarodowego systemu normalizacyjnego.

Podpisanie porozumienia z SAC

Podpisanie Porozumienia o Współpracy między Polskim Komitetem Normalizacyjnym (PKN) a Zarządem Normalizacyjnym Chin (SAC) odbyło się dwuetapowo. 1 czerwca w Warszawie podpisano projekt porozumienia, samo zaś porozumienie - 28 września w Genewie, w trakcie Zgromadzenia Ogólnego ISO.

Dokument został podpisany przez Prezesa PKN oraz Administratora SAC. Porozumienie przewiduje m.in. współpracę stron przy harmonizacji norm krajowych z Normami Międzynarodowymi w celu promocji współpracy naukowej i technicznej oraz redukcji barier technicznych w handlu, prowadzenia wspólnych prac nad harmonizacją norm krajowych, a także współpracę w dziedzinie normalizacji międzynarodowej oraz wymianę informacji, koordynację stanowisk i wzajemne wsparcie w międzynarodowych i regionalnych organizacjach normalizacyjnych. Zawarte na 5 lat porozumienie jest pierwszą polsko-chińską umową między jednostkami normalizacyjnymi obu krajów.

Bałtyckie Forum Normalizacyjne

W dniach 29–31 sierpnia odbyło się coroczne spotkanie Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego w Gdańsku. W Forum uczestniczyły krajowe jednostki normalizacyjne z Litwy (LST), Łotwy (LVSV), Estonii (EVS) i Polski (PKN), a jego celem była wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk. Gospodarzem tegorocznego spotkania był Polski Komitet Normalizacyjny, a gościem specjalnym - Sergio Mujica, Sekretarz Generalny ISO, który w swojej prezentacji przybliżył strategię organizacji na najbliższe lata. Podkreślił znaczenie zaangażowania wszystkich członków w rozwój i sukces organizacji międzynarodowej, jaką jest ISO. Tylko dzięki dobrej i efektywnej współpracy wszystkich członków, jeszcze większemu zaangażowaniu interesariuszy i partnerów oraz zastosowaniu najnowszych technologii możliwe jest utrzymanie wysokiego poziomu prac normalizacyjnych. Wyzwania ISO na kolejne lata to przede wszystkim pomoc krajom rozwijającym się, jeszcze większe wsparcie międzynarodowego handlu oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju za pomocą norm.

Udział w 53. Posiedzeniu EASC

PKN od wielu lat podtrzymuje dobre kontakty z jednostkami normalizacyjnymi wschodnich sąsiadów Polski. W związku z tym przedstawiciel Komitetu wziął udział w 53. Posiedzeniu Międzypaństwowej Rady ds. Normalizacji, Metrologii i Certyfikacji (EASC) w charakterze obserwatora. Posiedzenie odbyło się w dniach 25–28 czerwca 2018 r. w Taszkencie (Uzbekistan). Poza delegacją EASC w posiedzeniu udział wzięli także liczni goście, w tym przedstawiciele kilku europejskich jednostek normalizacyjnych oraz międzynarodowych organizacji zajmujących się normalizacją.

Delegat PKN przedstawił współpracę PKN z EASC oraz relacje Komitetu z Uzstandartem, podkreślając ich pozytywne znaczenie dla współpracy gospodarczej Polski i Uzbekistanu.

Przedstawiciel PKN po zakończeniu posiedzenia EASC został zaproszony do siedziby Uzstandartu, gdzie spotkał się z dyrektorem i pracownikami pionu normalizacji. Spotkanie dotyczyło systemu normalizacji w Polsce i UE oraz działań na rzecz wzrostu świadomości znaczenia normalizacji w kręgach biznesowych. Strona uzbecka wyraziła chęć zacieśnienia współpracy z PKN w ramach istniejącego porozumienia. Regularny udział przedstawicieli PKN w spotkaniach Rady sprzyja pogłębieniu i zwiększeniu częstotliwości kontaktów między Komitetem a jego odpowiednikami.

Współpraca z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii w ramach Komitetu ds. Norm (Rozporządzenie 1025/2012)

W roku 2018 odbyły się 3 posiedzenia Komitetu ds. Norm przy Komisji Europejskiej. Przedstawiciel PKN brał w nich udział w charakterze zastępcy członka krajowego, którym jest przedstawiciel Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Dzięki tej formie uczestnictwa możliwe jest reprezentowanie krajowego stanowiska, wynikającego z potrzeb normalizacji krajowej, oraz monitorowanie realizacji polityki Unii Europejskiej przez KE w obszarze normalizacji europejskiej.

Korespondencja z urzędami polskimi

W 2018 r. Wydział Relacji Zewnętrznych PKN prowadził wymianę korespondencji z polskimi urzędami szczebla centralnego, głównie z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii (wcześniej Rozwoju) oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Korespondencja odnosiła się przede wszystkim do podejmowanych przez Komitet działań na arenie międzynarodowej dotyczących polityki technicznej, normalizacji oraz udziału PKN w europejskich programach pomocowych i współpracy bliźniaczej.

Korespondencja z ministerstwami w głównej mierze odnosiła się do kontaktów, jakie PKN stale utrzymuje z jednostkami normalizacyjnymi krajów niemających członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych, lecz stowarzyszonych z nimi lub współpracujących. W tym zakresie wymiana informacji dotyczyła przede wszystkim kontaktów i działań podejmowanych przez PKN wspólnie z jednostkami normalizacyjnymi należącymi do Międzypaństwowej Rady ds. Normalizacji, Metrologii i Certyfikacji (EASC) oraz pochodzącymi z krajów uczestniczących w Partnerstwie Wschodnim. Ministerstwa zgłaszały potrzebę uzyskania takich informacji od PKN głównie przy okazji odbywających się regularnie dwustronnych spotkań rządowych lub przeglądów stanu dwustronnych stosunków gospodarczych.

AKTYWNOŚĆ KRAJOWA

Do zadań Wydziału Relacji Zewnętrznych (WRZ) należą działania mające na celu promocję systemu normalizacji dobrowolnej, m.in. przez przygotowywanie i koordynowanie udziału przedstawicieli PKN w konferencjach, seminariach itp., opiniowanie próśb o udzielenie patronatów PKN, uaktualnianie treści na stronie internetowej PKN oraz portalu wiedza.pkn.pl, wydawanie miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja”.

Dzień Normalizacji Polskiej (DNP)

23 maja po raz dziewiąty została zorganizowana konferencja z okazji Dnia Normalizacji Polskiej.

Temat przewodni brzmiał: „Jakość i bezpieczeństwo żywności”. W trakcie konferencji zostały przedstawione następujące prelekcje dotyczące jakości i bezpieczeństwa żywności:

- ▶ Normalizacja dla bezpieczeństwa żywności;
- ▶ Wymagania a kryteria mikrobiologiczne dla żywności – stare i nowe podejście z wykorzystaniem oceny ryzyka, norm i normalizacji;
- ▶ Wykorzystanie norm w regulacjach prawnych w obszarze bezpieczeństwa żywności;
- ▶ Nowelizacja normy ISO 22000 – korzyści dla organizacji należącej do łańcucha żywnościowego;
- ▶ Trendy zmian w zawartości zanieczyszczeń procesowych w żywności, ze szczególnym uwzględnieniem akrylamidu – rola norm metodycznych i wymagań;
- ▶ Walidacja ryzyka wzrostu bakterii patogennych, w tym *Listeria monocytogenes* w żywności gotowej do spożycia (RTE), z wykorzystaniem metodologii badań obciążeniowych oraz aktualnych norm mikrobiologicznych;
- ▶ Monitorowanie biologicznych i chemicznych czynników ryzyka w żywności;
- ▶ Relatywizm bezpieczeństwa żywności.

Konferencja skierowana była przede wszystkim do producentów płodów rolnych, pasz, surowców żywnościowych i żywności, importerów żywności, przedstawicieli służb nadzoru rynku oraz jednostek certyfikujących, a także wszystkich zainteresowanych.

Patronat honorowy objęli: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Polskie Centrum Akredytacji, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny oraz Instytut Żywności i Żywienia.

W związku z dużym zainteresowaniem konferencją jesienią zostało zorganizowane jeszcze jedno spotkanie z tego cyklu.

II edycja konferencji „Bezpieczeństwo i jakość żywności” – 20 listopada

Eksperti zaproszeni na konferencję poruszali m.in. zagadnienia dotyczące normalizacji dla bezpieczeństwa żywności, nowelizacji normy PN-EN ISO 22000, wymaganych oznakowań produktów spożywczych, bezpieczeństwa opakowań, zastosowania norm w przepisach prawnych. Omawiali też historię przemian i przyszłości przemysłu spożywczego oraz rozważali zależności pomiędzy bezpieczeństwem żywności a zdrowiem społecznym.

Patronat honorowy objęli: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, COBRO – Instytut Badawczy Opakowań, Polskie Centrum Akredytacji, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, Instytut Żywności i Żywienia.

Również i tym razem konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem i zgromadziła ponad 100 uczestników.

Akcja informująca samorządy o nowej usłudze PKN – certyfikacji miast na zgodność z normą PN-ISO 37120:2015-03

W związku z opracowaniem przez PKN schematu certyfikacyjnego na zgodność z normą PN-ISO 37120:2015-03 Zrównoważony rozwój społeczny – Wskaźniki usług miejskich i jakości życia, WRZ opracował broszurę informacyjną poświęconą temu tematowi. Informacje o schemacie certyfikacyjnym wraz z broszurą rozesłano do ok. 200 samorządów z całej Polski. Akcji towarzyszyła jednocześnie publikacja artykułu „Jak efektywnie zarządzać miastem, gminą, powiatem?”, który ukazał się w tym samym czasie w 21 tytułach prasy lokalnej w całym kraju.

Jesienna kampania promocyjna PKN w przestrzeni miejskiej – „Świat bez norm”

W listopadzie (12-25 listopada) ruszyła kampania informacyjna w przestrzeni miejskiej (w środkach komunikacji miejskiej, na dworcach PKP w różnych miastach Polski oraz na wybranych stacjach I linii metra).

Celem kampanii było zwrócenie uwagi na znaczenie norm w naszym codziennym życiu oraz zwiększenie rozpoznawalności Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i jego logo. Hasło kampanii brzmiało: „Świat bez norm”, #swiatbeznorm.

Były to 15 sek. spoty reklamowe (40104 powtórzeń dziennie) na ekranach umiejscowionych na dworcach PKP w Gdyni, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu. Dodatkowo reklama pojawiła się na 31 ekranach w metrze w Warszawie oraz w przejściach podziemnych na dworcach PKP Warszawa Centralna i Wschodnia, a także w autobusach i tramwajach w Warszawie, Gdyni, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie oraz w aglomeracji Górnego Śląska.

Miesięcznik „Wiadomości PKN”

Miesięcznik Polskiego Komitetu Normalizacyjnego jest wydawany w formie elektronicznej do bezpłatnego pobrania ze strony www.pkn.pl. Są w nim zamieszczone artykuły poświęcone działalności PKN oraz pracom normalizacyjnym w Polsce, UE i na świecie. W każdym numerze publikowane były artykuły dotyczące normalizacji ważnych zagadnień z różnych dziedzin gospodarki.

W roku 2018 oprócz 12 numerów miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja” zostały wydane dwa specjalne numery tematyczne, dotyczące jakości i bezpieczeństwa żywności oraz normalizacji przestrzeni zagrożenia wybuchem.

Bezpieczeństwo jest zagadnieniem złożonym i wielowymiarowym. Numery tematyczne „Wiadomości PKN” nawiązywały do niego w kontekście żywności i normalizacji dla przestrzeni zagrożenia wybuchem i urządzeń przeciwwybuchowych.

Potrzeba bezpieczeństwa żywnościowego jest większa niż kiedykolwiek. Żyjemy w globalnej gospodarce, większość z nas kupuje i spożywa żywność wyprodukowaną wiele tysięcy kilometrów od domu. Łańcuch dostaw staje się coraz bardziej złożony. Nietrudno zrozumieć, dlaczego wyzwanie związane z globalnym bezpieczeństwem żywności jest jednym z najważniejszych zagadnień, z którym mierzą się przedstawiciele wielu sektorów na całym świecie. Wystąpienie zagrożeń bezpieczeństwa żywności może mieć bowiem miejsce na każdym etapie łańcucha żywnościowego, niezbędne jest więc odpowiednie nadzorowanie całego obszaru. Producenci pasz, środków żywnościowych, operatorzy transportu, producenci maszyn i urządzeń, materiałów opakowaniowych, środków czystości etc. – oni wszyscy mają wpływ na jakość naszej żywności. W numerze tematycznym szczegółowo przedstawiono to, jak normy wspomagają bezpieczeństwo żywności, czym przyczyniają się do naszego zdrowia. Ponadto publikacja poświęcona zagadnieniu jakości i bezpieczeństwu żywności wpisała się w obchody Dnia Normalizacji Polskiej i przygotowaną z tej okazji konferencję. W numerze specjalnym opublikowane zostały m.in. artykuły prelegentów konferencji.

Dla większości z nas eksplozje wiążą się ze środowiskami Ex takimi jak przemysł naftowy, gazowy czy chemiczny, kopalnie itp. Często powodują dużą liczbę ofiar i znaczące szkody dla środowiska. Eksplozje instalacji przemysłowych lub innych mogą być spowodowane niewłaściwym lub wadliwym sprzętem i/lub złymi procedurami obsługi lub błędami. Ryzyko eksplozji może być znacznie zmniejszone, jeżeli zastosowane zostaną urządzenia i systemy zgodne z normami. Normy dotyczące obszaru zabezpieczenia przed wybuchem oferują wsparcie nie tylko producentom wyrobów do pracy w atmosferze potencjalnie wybuchowej, lecz także projektantom i użytkownikom. Korzystanie z informacji, wymagań, zaleceń zawartych w Polskich Normach daje całościowe podejście do zabezpieczeń przeciwwybuchowych. Postęp i dążenie do tzw. kultury bezpieczeństwa, czyli całościowego ujęcia zagadnień związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem wybuchowym, uwzględniono w Polskich Normach, które zawierają odpowiednie informacje, wymagania i zalecenia. Obecnie wszystkie urządzenia elektryczne Ex muszą spełniać wymagania określone w odpowiednich przepisach krajowych wprowadzanych na mocy dyrektywy ATEX, a normalizacja w obszarze tych urządzeń dostarcza najlepsze rozwiązania i gwarantuje odpowiednią jakość i standard wyrobów. W publikacji zawarto artykuły dotyczące m.in. korzyści związanych z normalizacją Ex; kompetencji personelu i prac Komitetów Technicznych – 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem oraz 269 ds. Bezpieczeństwa Chemicznego, a także wykaz przydatnych norm.

„Wiadomości PKN. Normalizacja” oraz numery tematyczne popularyzują zagadnienia normalizacyjne, zwracają uwagę na aktualne trendy i nowości w pracach normalizacyjnych, a także poruszają zagadnienia, które dotyczą przyszłych wyzwań w zakresie normalizacji.

Media społecznościowe

Media społecznościowe stały się naturalnym miejscem wymiany informacji, a dzięki nim zmienił się też sam sposób komunikacji. Informacje zamieszczane w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn, Twitter) cechuje dostępność, użyteczność, natychmiastowość, trwałość. Treści tu publikowane rozprzestrzeniają się szybko i mają spory zasięg. Media społecznościowe to skuteczne narzędzie umożliwiające wszystkim uczestnikom interakcję, a firmom promowanie swojej działalności w sieci i rozszerzanie kontaktów biznesowych i społecznych.

Treści

- Piszemy o: normalizacji w kontekście ciekawych tematów (m.in. bezpieczeństwo i jakość żywności, przemysł 4.0, zmiany klimatyczne, cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja, ochrona danych osobowych, jakość powietrza, ekologiczny transport, efektywność energetyczna itd.), aktualnych tematach normalizacyjnych (nowelizacje norm, powołania nowych KT, publikacje ważnych dokumentów, relacje ze spotkań z przedstawicielami innych organizacji normalizacyjnych), a także sprawach związanych z PKN (publikacja nowych numerów „Wiadomości PKN”, ogłoszenia o pracy, informacje nt. organizowanych szkoleń, konferencji, posiedzeń grup roboczych, konkursy „Normalizacja i ja” itd.);

- Rozpoczęliśmy cykl ciekawostek o normalizacji, który powiązany jest również z kampanią informacyjną PKN promującą świat z normami;
- Udostępniamy posty i kampanie międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych (ISO, IEC, CEN i CENELEC);
- Na podstawie kampanii ISO, IEC, CEN i CENELEC przygotowujemy własne i udostępniamy je na swoich portalach (oczywiście za zgodą ww. organizacji).

Statystyka

- FB: 375 obserwujących, 353 polubienia profilu.
- Twitter: 118 obserwujących, 49 obserwowanych.
- LinkedIn: 197 obserwujących.
- Liczba odbiorców jednego posta waha się od ok. 150 – 23 000.

Wnioski

Obecność i aktywność PKN w mediach społecznościowych wpływa bardzo korzystnie na szybką interakcję z interesariuszami, umożliwia szybką informację zwrotną nt. zainteresowania danym tematem, ułatwia dotarcie z informacją do szerszego grona odbiorców i tworzy coraz większą społeczność (organizacje, instytucje, urzędy, uczelnie, osoby prywatne) zainteresowaną normalizacją lub dopiero ją poznającą. I co warto podkreślić, umacnia i spaja nawiązane już relacje.

Współpraca z partnerami PKN

WRZ od lat współpracuje z wieloma podmiotami przy organizacji różnych wydarzeń. Dzięki dobrej współpracy z parkami technologicznymi z Gdyni i Olsztyna zostały zorganizowane seminaria normalizacyjne dla przedsiębiorców z tych regionów. Podobne spotkania odbyły się również w Ministerstwie Środowiska oraz Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii. Staramy się, aby przedstawiciele PKN brali merytoryczny udział w konferencjach, seminariach czy wydarzeniach towarzyszącym targom (np. otwarcie przez Prezesa PKN XX Międzynarodowych Targów Analityki i Techniki Pomiarowych EuroLab 2018; prezentacja o normalizacji podczas Kongresu Facility Management w Łodzi, prelekcja o RODO w systemach zarządzania jakością podczas Europejskiego Forum Jakości). Ponadto w 2018 PKN objął patronatem 12 wydarzeń (w tym: IV Europejski Kongres Jakości, IV Europejskie Forum Cyberbezpieczeństwa - CYBERSEC 2018, Europejski Kongres FACILITY MANAGEMENT, seminarium „Nowe wyzwania dla laboratoriów oraz X-lecie działalności Ośrodka Badań Biegłości”, XI Międzynarodową Konferencję Central European Digital Payments) oraz wydarzenia związane z edukacją normalizacyjną (np. Konkurs Wiedzy Normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych z powiatu krotoszyńskiego).

P

RODUKTY I USŁUGI

Prenumerata – usługa polegająca na dostawie w cyklu miesięcznym, nowo opublikowanych Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych wg wybranych przez klienta dziedzin grup i podgrup ICS. Dostawa norm w prenumeracie objęta jest 20% rabatem w stosunku do ceny katalogowej poszczególnych dokumentów.

Czytelnia – usługa umożliwiająca dostęp do danej normy w formacie „tylko do odczytu” przez 30 minut, realizowany za pomocą przeglądarki internetowej i konta założonego w sklepie internetowym PKN.

e-Dostęp – usługa umożliwiająca dostęp on-line do aktualizowanego na bieżąco zbioru norm umieszczonego na serwerze PKN. Skład zbioru określony jest przez klienta na podstawie jego zapotrzebowania. Klient w trakcie trwania umowy nabiera praw do zgromadzonych w nim dokumentów i staje się ich właścicielem po zakończeniu okresu trwania umowy. Dokumenty można przeglądać w przeglądarce internetowej w trybie „tylko do odczytu” (z możliwością wydruku w takiej liczbie egzemplarzy, na jaką podpisano umowę) lub pobierać je na własne urządzenie jako pliki PDF.

Normy on-line – usługa umożliwiająca dostęp do zbioru Polskich Norm znajdujących się na serwerze PKN. Dostęp możliwy jest z dowolnego komputera lub urządzenia przenośnego poprzez przeglądarkę internetową i konto założone na portalu WIEDZA. Normy udostępniane są jako dokumenty w trybie „tylko do odczytu”; dostęp do nich wygasa po zakończeniu trwania umowy z PKN.

Wyniki prac normalizacyjnych oraz wydania numerów specjalnych „Wiadomości PKN” – usługa sprzedaży informacji o wynikach prac normalizacyjnych na żądanie i w prenumeracie oraz wydań specjalnych periodyku „Wiadomości PKN”.

Certyfikacja – usługa certyfikacji na zgodność z Polskimi Normami polegająca na przeprowadzeniu działań audytowych i nadaniu wyrobowi, systemowi lub usłudze Znak Zgodności z PN.

Rejestr CS1 – usługa prowadzenia rejestru unikatowych numerów dla wystawców urządzeń niezbędnych do identyfikacji pojazdu i wyposażenia w szczególności w systemie obsługi płatności, odpowiednio do postanowień zawartych w normie PN-EN ISO 14816.

Sprzedaż produktów i usług w tys. zł brutto

Sprzedaż PN, PKN i innych polskich dokumentów z wyłączeniem sprzedaży w prenumeracie	9 282
Normy on-line	991
Prenumerata	552
Sprzedaż norm i innych dokumentów zagranicznych i międzynarodowych	547
e-Dostęp	352
Współpraca z uczelniami	167
Szkolenia stacjonarne	161
Czytelnia	108
Certyfikacja na znak PN	40
Usługi informacyjne	17
Wyniki prac normalizacyjnych i „Wiadomości PKN” wydania specjalne	8
Szkolenia e-learningowe	6
Rejestracja CS1	1
Przedruki	0,5
Sprzedaż ogółem	12 232,5

Certyfikacja wyrobów na Znak PN

Zgodnie z art. 7 ustawy o normalizacji, Polski Komitet Normalizacyjny jest jedyną organizacją w Polsce mającą uprawnienia do certyfikacji i przyznawania prawa do stosowania Znak Zgodności z PN. Prawo to dotyczy wszystkich aktualnych i mających zastosowanie norm znajdujących się w zbiorze Polskich Norm. Uprawnienia te mogą być sędowane na inne jednostki certyfikujące (JCW) poprzez wydanie przez Prezesa PKN upoważnienia do prowadzenia certyfikacji na znak PN w zakresie norm, na które wykażą swoje kompetencje.

Dane liczbowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- ▶ jednostki certyfikujące wyroby – JCW posiadające upoważnienie Prezesa PKN do prowadzenia certyfikacji na zgodność z PN i przyznawania prawa do stosowania Znak Zgodności z PN: 7 (wydano 1 upoważnienie dla Krajowej Izby Gospodarczej);
- ▶ ważne certyfikaty PN: 16 (w tym: 8 certyfikatów wydanych przez upoważnione JCW – bez zmian w stosunku do roku 2017, 8 certyfikatów wydanych przez PKN – bez zmian w stosunku do roku 2017).

Przeprowadzono pierwszą certyfikację na zgodność z PN-ISO 37120 Zrównoważony rozwój społeczny – Wskaźniki usług miejskich i jakości życia.

Wydano upoważnienie Prezesa PKN dla Krajowej Izby Gospodarczej w zakresie certyfikacji na zgodność z normą PN-ISO 37001 Systemy zarządzania działaniami antykorupcyjnymi – Wymagania i wytyczne stosowania.

Kontynuowane będą działania promocyjne mające na celu zwiększenie pozycji Znak Zgodności z PN jako znaku konsumenckiego i przekonanie interesariuszy, że ma on istotne znaczenie w dobrowolnym systemie oceny zgodności wyrobów. Obszarami naszych działań będą:

- ▶ usługi miejskie i jakość życia zgodnie z wymaganiami normy PN-ISO 37120 Zrównoważony rozwój społeczny – Wskaźniki usług miejskich i jakości życia;
- ▶ systemy zarządzania działaniami antykorupcyjnymi zgodnie z wymaganiami normy PN-ISO 37001 Systemy zarządzania działaniami antykorupcyjnymi – Wymagania i wytyczne stosowania;
- ▶ certyfikacja wyrobów powszechnego użytku oraz usług, na które istnieją Polskie Normy.

Szkolenia

Szkolenia tradycyjne

- ▶ Audytor wewnętrzny Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnie z PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06
- ▶ Szkolenie informacyjne z normy ISO 27001 – wymiana doświadczeń
- ▶ RODO – ochrona danych osobowych od podstaw
- ▶ Szkolenie dla Inspektorów Ochrony Danych – Analiza ryzyka i zagrożeń
- ▶ Ochrona danych osobowych w szkole – zmiany wynikające z RODO
- ▶ Dyrektywy i normy zharmonizowane w systemie bezpieczeństwa urządzeń technicznych w Unii Europejskiej
- ▶ Jakość życia w mieście według normy PN-ISO 37120:2015-03
- ▶ Podstawowe zagadnienia z zakresu Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych

Szkolenia zamknięte

- ▶ Audytor wewnętrzny Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnie z PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06
- ▶ Zasady pracy KT w PKN

Szkolenia e-learningowe

- ▶ Ocena zgodności i certyfikacja
- ▶ Wprowadzanie do obrotu wyrobów budowlanych oraz zakładowa kontrola produkcji
- ▶ Bezpieczny plac zabaw w 5 krokach
- ▶ Od normy ISO 9001 do systemu zarządzania jakością
- ▶ Szkolenia dla członków i reprezentantów członków OT

Dane liczbowe

Typ szkolenia	Liczba zrealizowanych szkoleń	Liczba uczestników szkoleń
Tradycyjne otwarte	19	224
Tradycyjne zamknięte	2	19
e-learningowe	6	43
Razem	27	286

Działalność wydawnicza PKN

Polskie Normy i Polskie Dokumenty Normalizacyjne

Polski Komitet Normalizacyjny publikuje Polskie Normy (PN) i Polskie Dokumenty Normalizacyjne (PDN) w formie elektronicznej.

Prace wydawnicze związane z publikowaniem PN i PDN mają na celu przygotowanie zapisu treści tych dokumentów w formacie PDF. Wzorcowy plik PDF służy do ich rozpowszechniania w wybranej formie:

- ▶ bezpośrednie pobranie pliku przez klienta w sklepie internetowym, dostęp do pliku w ramach usługi e-Dostęp lub Normy on-line;

- ▶ nagranie na CDR – w gotowym zestawie tematycznym lub określonym przez klienta;
- ▶ wydruk pliku – na żądanie, na zamówienie klienta.

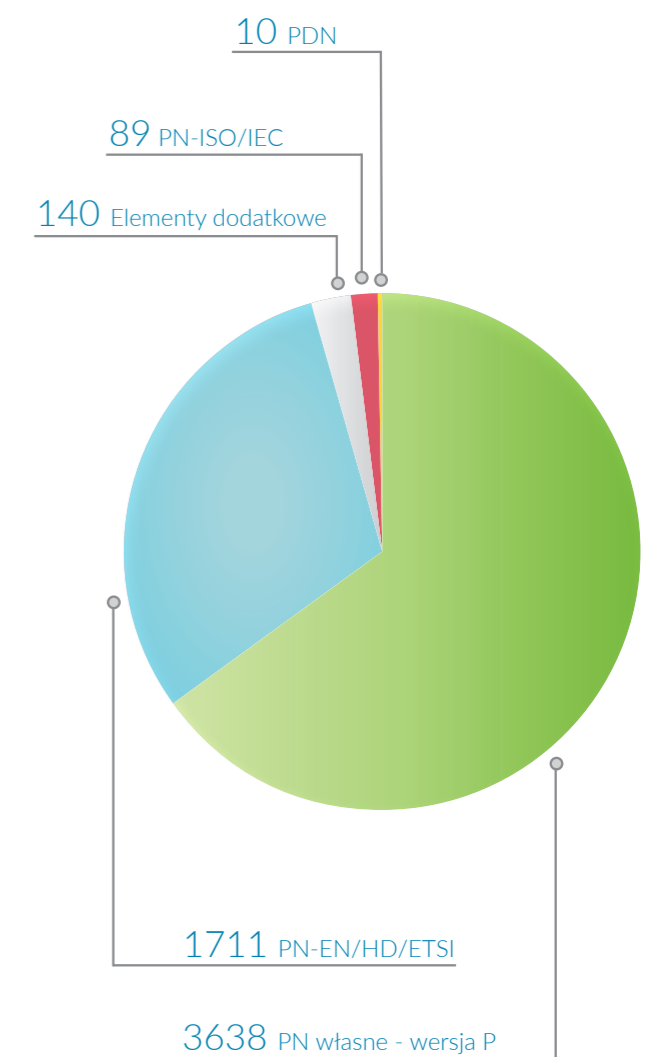
Nowe PN i PDN w polskiej i angielskiej wersji językowej są przygotowywane w PDF bezpośrednio po zatwierdzeniu, po wykonaniu prac wydawniczych, natomiast w wersji niemieckiej i francuskiej – na zamówienie klienta.

Normy archiwalne są skanowane do formatu PDF na zamówienie klienta lub w ramach uzupełnienia zbioru.

W 2018 r. zbiór PN i PDN w formie elektronicznej rozszerzono o zapis PDF z treścią 5 588 PN/PDN, w tym 3 920 w polskiej (P), 1 652 w angielskiej (E), 11 w niemieckiej (D) i 5 we francuskiej (F) wersji językowej.

Przyrost zbioru PN i PDN w formie elektronicznej w 2018 r.

Rodzaj dokumentu	Liczba PDF
PN własne - wersja P:	3 638
nowo zatwierdzone PN	23
PN archiwalne	3 615
PN-EN/HD/ETSI:	1 711
wersja E	1 467
wersja P	228
wersja D	11
wersja F	5
PN-ISO/IEC:	89
wersja E	72
wersja P	17
PDN:	10
wersja E	8
wersja P	2
wersja D	0
Elementy dodatkowe*):	140
wersja P	34
wersja E	105
łącznie:	5 588

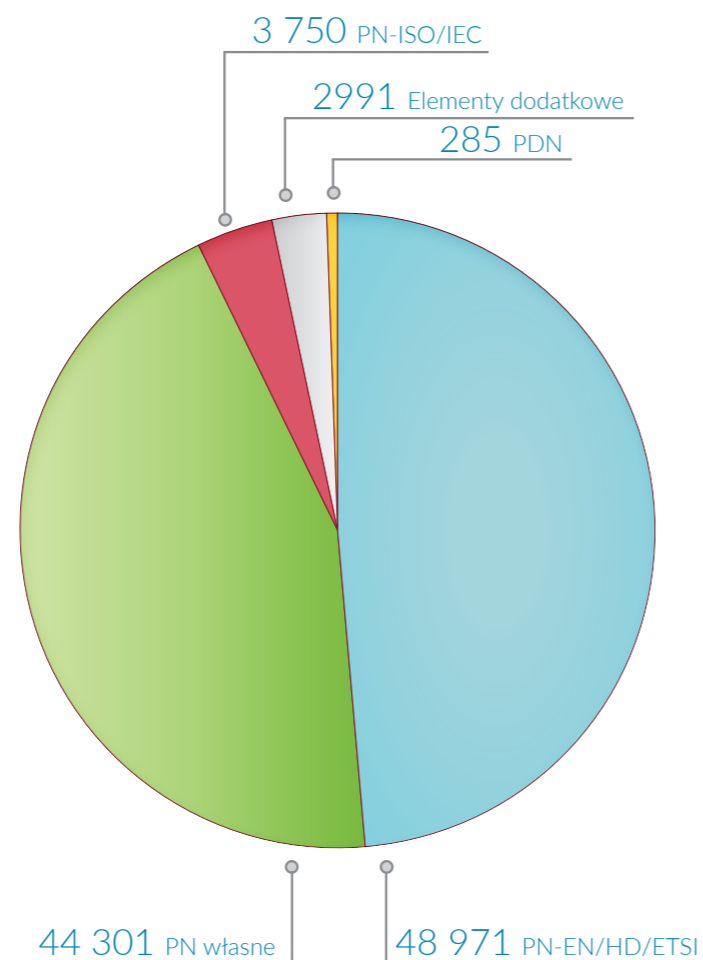

*) w tym: Załączniki krajowe (NA), Arkusze interpretacyjne (IS), Poprawki do norm (AC, Ap).

Stan zbioru PN i PDN w formie elektronicznej *

Rodzaj dokumentu	Liczba PDF
PN własne	44 301
PN-EN/HD/ETSI:	48 971
wersja E	30 124
wersja P	17 141
wersja D	1 594
wersja F	112
PN-ISO/IEC:	3 750
wersja E	112
wersja P	3 638
PDN:	285
wersja E	145
wersja P	139
wersja D	1
Elementy dodatkowe:	2 991
NA/IS	93
Ap/AC/ERRATA	2 898
łącznie:	100 298

* na dzień 29.12.2018 r.
Do zbioru są wprowadzone wszystkie dokumenty aktualne (ponad 29 tys.).

Wirtualizacja zbioru PN/PDN

Po publikacji PN i PDN pliki PDF z zapisem ich treści są przekształcane do formatu XML do wykorzystania:

- ▶ przy przeszukiwaniu zbioru po elementach treści dokumentów;
- ▶ w prezentacji zakresu normy, spisu treści i norm powołanych w wyszukiwarce norm oraz terminów i definicji w języku polskim w bazie terminologicznej DIN-TERM.

- W 2018 r. przekształcono do formatu XML:
- ▶ 304 PN/PDN w polskiej wersji językowej;
  - ▶ 1 803 PN/PDN w angielskiej wersji językowej.

Zbiór PN i PDN w formacie XML liczył na dzień 31.12.2018 r. **45 422** dokumenty i zawierał wszystkie aktualne PN/PDN w polskiej i angielskiej wersji językowej opublikowane do końca 2018 r.

Inne wydawnictwa zwarte PKN

W 2018 r. opublikowano tłumaczenia dwóch poradników ISO:

ISO 9001:2015 dla małych przedsiębiorstw. Metody postępowania

W poradniku podano wskazówki dla małych przedsiębiorstw dotyczące opracowania i wdrażania systemu zarządzania jakością opartego na ISO 9001. Wskazówki odnoszą się do wszystkich wymagań ISO 9001 i są uzupełnione licznymi przykładami oraz studium przypadków. Poradnik uwzględnia zmiany wprowadzone do normy ISO po ostatniej nowelizacji w 2015 r.

ISO 14001 przewodnik dla MŚP

Poradnik podaje praktyczne wskazówki dla małych i średnich przedsiębiorstw, które pomogą we wdrożeniu systemu zarządzania środowiskowego (EMS) z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb.

Poradnik zawiera przegląd wymagań ISO 14001:2015 Systemy zarządzania środowiskowego – Wymagania i wytyczne stosowania i promuje wytyczne przedstawione w ISO 14004:2016 Systemy zarządzania środowiskowego – Ogólne wytyczne stosowania.

Wykonanie planu finansowego

Podstawą prawną prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości w PKN są:

1. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2018 poz. 395 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2018 poz. 395 z późn. zm.) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych;
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.);
5. Instrukcja finansowa w Polskim Komitecie Normalizacyjnym;
6. Polityka rachunkowości w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

W 2018 r. podstawą gospodarki finansowej był Roczny Plan zatwierdzany przez Prezesa PKN. Plan ten obejmuje wydatki i dochody budżetowe.

Dochody budżetowe

Dochody PKN są dochodami niepodatkowymi i dotyczą rozdziału 75002 – Polski Komitet Normalizacyjny. PKN osiąga dochody z następujących źródeł:

Kwoty w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2017 r.	Plan wg ustawy na rok 2018	Wykonanie 2018 r.	Wykonanie w porównaniu do planu na rok 2018 w %
1	Wpływy ze sprzedaży Polskich Norm i wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej PKN i certyfikacyjnej	9 120,2	9 100,0	8 641,8	95%
2	Wpływy z opłat za licencje do usług normalizacyjnych	1 242,1	1 100,0	1 199,7	109%
3	Wpływy z tytułu szkoleń	158,0	150,0	148,8	99%
4	Sprzedaż składników majątkowych	10,7	0	5,9	-
5	Normy na zamówienie	75,6	60	79,2	132%
6	Wpływy z różnych dochodów	354,8	300	559,7	187%
7	Odsetki	0,2	0	0,2	-
8	Kary pieniężne	6,8	0	0,3	-
Razem:		10 968,4	10 710	10 635,6	99,3%

FINANSE

Dochody PKN zrealizowane w 2018 r. wyniosły 10 635,6 tys. zł, czyli 99,3% dochodów planowanych.

W strukturze dochodów w 2018 r. najwyższą pozycję w wysokości 8 641,8 tys. zł stanowiły dochody z tytułu sprzedaży Polskich Norm, wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej i certyfikacyjnej. Wykonanie w tej grupie dochodów było niższe niż planowano o 0,5%.

Wpływy z tytułu opłat za licencje do produktów normalizacyjnych wynosiły 1 199,7 tys. zł, co stanowiło 109% wartości planowanej. Wykonanie dochodów było wyższe od dochodów planowanych na rok 2018, ponieważ w tym paragrafie klasyfikujemy normy on-line i e-dostęp, produkty wprowadzone do oferty PKN stosunkowo niedawno. Brak jest danych historycznych możliwych do użycia w planowaniu. Plan był sporządzony ostrożnie i bez nadmiernego optymizmu w zakresie rozwoju tych usług.

Dochody z tytułu szkoleń dla klientów zewnętrznych w 2018 roku wyniosły 148,8 tys. zł, co stanowiło 99% wartości planowanej.

W roku 2018 sprzedano zużyty sprzęt komputerowy i meble za 5,9 tys. zł.

Dochody z tytułu norm na zamówienie wynosiły 79,2 tys. zł i były wyższe od planowanych o 32%. W środowisku gospodarczym występuje potrzeba opracowywania Polskich Norm, tzw. własnych, które są oryginalnymi rozwiązaniami polskimi. Jest to możliwe pod warunkiem, że tematyka tych norm nie stanowi zainteresowania normalizacji europejskiej. Sprawdzenie tego faktu następuje przez notyfikację, czyli powiadomienie zainteresowanych o zamiarze opracowania normy. Jeśli strony europejskie nie zgłaszają zainteresowania, nor-

ma może być opracowywana. Projekty norm tworzą zainteresowani klienci z własnych środków. Ponadto pokrywają poniesione przez PKN koszty związane z przeprowadzeniem notyfikacji i procesem opracowywania normy. PKN nie jest w stanie ocenić precyzyjnie, jakie będą potrzeby środowiska w tym zakresie. Jest to całkowicie zależne od klientów. Planując dochody z tego tytułu na podstawie szacunków i danych z lat ubiegłych, nie możemy przewidzieć, jakie inicjatywy normalizacyjne i w jakiej liczbie zgłoszą zainteresowani.

Wpływy z różnych dochodów w 2018 roku wynosiły 559,7 tys. zł i były wyższe od planowanych o 87%. Na tę kwotę składały się m.in.: honoraria płacone przez zagraniczne jednostki normalizacyjne tytułem sprzedaży zagranicznych norm klientom z Polski, zwroty kosztów sądowych oraz zwroty wydatków z lat ubiegłych.

W roku 2018 uzyskano wpływ z tytułu odsetek za nieterminowe opłacanie należności na poziomie 0,2 tys. zł.

Ponadto w 2018 r. otrzymano 0,3 tys. zł dochodu z tytułu kar pieniężnych należnych dla PKN z powodu niewłaściwego wykonania umów.

Wydatki budżetowe

PKN jest finansowany z:

- działu 750 – Administracja publiczna, rozdział 75002 – Polski Komitet Normalizacyjny;
- działu 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne.

Plan wydatków budżetowych wg ustawy budżetowej na 2018 r. wynosił 34 298 tys. zł.

Wykonanie planu wydatków w 2018 r.

Wyszczególnienie	2017	2018		
	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Wykonanie (w %)
1	2	3	4	5
Dział 750 – Administracja publiczna	31 846	34 294	32 450	95
Rozdział 75002	31 846	34 294	32 450	95
A – Wydatki osobowe	22	52	23	44
B – Wydatki bieżące ogółem	30 512	33 033	31 502	95
C – Wydatki majątkowe	1 312	1 209	925	77
Dział 752 – Obrona narodowa	4	4	4	100